

Munkkiniemen seurakunnan varhaiskasvatus- ja perhetyö

- varhaiskasvatussuunnitelma

KIRKKO HELSINGISSÄ
MUNKKINIEMEN SEURAKUNTA

Munkkiniemen seurakunnan varhaiskasvatus- ja perhetyön toiminta-ajatuksena on antaa laadukasta varhaiskasvatusta jossa otetaan huomioon kristilliset arvot ja perinteet. Vanhemmuuden tukeminen, kasvatuskumppanuus ja elämän ilon, elämää kannattelevan luottamuksen välittäminen perheille on meille tärkeää. Työmme kautta haluamme myös kutsua perheitä osallistumaan seurakuntayhteyteen ja jumalanpalvelukseen. Ajatuksena on, että ”kaste kantaa”. Parisuhde- ja perhetyötä teemme yhteistyössä alueen eri toimijoiden ja diakonisen perhetyön kanssa.

Toimintaamme määrittelevät Opetushallituksen julkaisu ”Varhaiskasvatussuunnitelma perusteet 2016” sekä Helsingin seurakuntien yhteinen varhaiskasvatussuunnitelma 2017.

Sen lisäksi toimintaamme ohjaavat lapsia ja perheitä koskevat Suomen lait ja asetukset, mm. lastensuojelulaki, sekä YK:n lapsen oikeuksien sopimus.

Kaikki toimintamme on lapsilähtöistä. Seurakunnan toiminnassa lapsiryhmät ovat melko pieniä ja sen vuoksi lasten yksilöllinen huomioiminen ja kohtaaminen on mahdollista. Pienryhmä mahdollistaa myös turvallisen paikan ryhmässä toimimisen opettelulle. Pidämme tärkeänä kohtaamista, turvallisuutta ja lasten osallisuuden kokemusta.

Varhaiskasvatuksesta seurakunnassamme vastaavat koulutetut ammattilaiset. Toiminta on suunnitelmallista ja tavoitteellista ja tähtää lapsen hyvinvoinnin ja oppimisen tukemiseen.

Kasvatuskumppanuus ja vanhemmuuden tukeminen

Seurakunnan tehtävänä on kulkea vanhempien rinnalla tukien ja rohkaisten vanhemmuuden ja kasvatuksen moninaisissa kysymyksissä. Tämä edellyttää keskinäistä luottamusta, tasavertaisuutta ja toistensa kunnioittamista. Vuoropuhelun avulla vahvistetaan lapsen lähellä toimivien aikuisten yhteistä ymmärrystä lapsen kasvun ja hyvinvoinnin tukemisesta. Kirkon varhaiskasvatus on siis kasvatuskumppanuutta lapsen perheen kanssa ja sellaisena se on avointa kaikkien kotien lapsille. Hyväksi tavaksi olemme kokeneet yhteiset kasvatuskeskustelut, vanhempainvartit, sekä päivittäin tapahtuvat kohtaamiset. Vanhemmuutta tukevat luentotilaisuudet, pienryhmät ja olohuonetoiminta ovat osa toimintaamme, joissa vapaaehtoisilla on merkittävä rooli toiminnan toteuttamisessa.

Leikkii, liikkuu

Liikunta vaikuttaa lapsen kehitykseen kokonaisvaltaisesti. Lastenohjaaja on tärkeässä asemassa edistettäessä lasten motivaatiota liikkumiseen. Liikkuminen on säännöllistä ja suunnitelmallista, eivätkä pienetkään tilat ole esteenä. Aamupiireissä ja hartaushetkissä voidaan harjoitella motorisia taitoja ja liikkumista. Kerhoja toteutetaan myös ulkona, jolloin niissä yhdistyvät luontoliikunta ja kristillinen ympäristökasvatus. Liikunta on lapselle luontainen tapa toimia.

Luonto ystäväksi

Lapsuus on otollista aikaa luontosuhteen kehittymiselle. Ajattelemmme, että hyvä luontosuhde tukee lapsen henkistä kehitystä, persoonaa ja voi olla tärkeä voimavara hänen elämässään. Haluamme tukea lapsen kehitystä ja kasvua omaksi itsekseen ja auttaa heitä ottamaan käyttöön omia lahjojaan.

Lapselle eläytyminen ja elämykset ovat tärkeitä. Tuoksut, valaistukset, äänet ja tunnelmat jäävät mieleen. Haluamme herätellä lapsissa kiinnostusta ja rakkautta luontoon ja eläimiin. Retket metsiin ja rannoille sekä kaupunkiluontoon tutustuminen avaavat mahdollisuuksia nähdä ja kokea Jumalan luomistyön ihmeitä. Erilaisten eläin- ja kasvilajien tunnistaminen lastenohjaajan opastuksella tekevät niistä tuttuja. Vastedes tutun lajin tunnistaminen riemastuttaa. Kun huomaa tutun lajin, on aivan kuin erottaisi ihmismassasta tutut kasvot. Rakkaitaan haluaa suojella, ja välittää siitä, mitä niille tapahtuu. Tavoitteena on sellaisen tasapainoisen, oman tyydyttävän elämän eläminen, jossa ei tarvitse vahingoittaa itseään, muita ihmisiä tai ympäristöä lajeineen.

Pienissä sormissa syntyy suuria juttuja

Käsillä tekemisen ja muun taidekasvatuksen tarkoitus ei ole kasvattaa taiteilijoita, vaan antaa jokaiselle kokemuksia, elämyksiä ja tapoja ilmaista itseään ja luoda uutta. Meidän kasvattajina on luotava siihen sopiva ympäristö, tila ja rauha. Tarjoamalla mahdollisuuden erilaisiin välineisiin, materiaaleihin ja tekniikoihin annamme lapsille tilaisuuden uuden oivaltamisen hetkiin. Pyrimme ympäristöystävällisyyteen materiaalien valinnassa.

Kädentaidoissa tärkeintä on tekeminen ja yrittäminen, ei lopputulos.

Joskus tuotosta ei synnykään tai se ei ole toivotun mukainen.

Epäonnistuminenkin on tärkeä kokemus, silloin aikuisen lämmin kannustus ja lohdutus ovat tärkeitä.

Omilla käsillä tekeminen kehittää karkea- ja hienomotoriikkaa, herkistää aisteja sekä antaa mahdollisuuden ilmaista tunteita ja ajatuksia.

Vain tekemällä taidot kehittyvät.

Kädentaidot on laaja käsite.

Se pitää sisällään perinteisen askartelun ja maalaamisen lisäksi vaikkapa lumiukkojen tai majojen rakentamisen.

Omien töiden esille laittaminen ja niiden ihaileminen yhdessä vanhempien kanssa

on olennainen osa taidekasvatuksen kokonaisuutta.

Sävelten suojassa

Musiikki on valtava voima. Se kannattelee, tukee, ohjaa, voimauttaa ja lohduttaa. Se tuo meidät yhteen ja toimii tunteidemme tulkkina.

Musiikki on kaikkea kulttuuria ja osallisuutta vahvistava tekijä. Musiikki auttaa lasta liittymään kulttuuriimme ja uskontoomme sekä ymmärtämään niiden syviä merkityksiä.

Tutut virret ja hengelliset laulut tuovat monelle tunnemuistoja lapsuudesta. Suojelusenkeli ja Jumalan kämmenellä kaikuva sukupolvesta toiseen. Yhteinen laulutuokio lapsenlapsen ja isovanhemman kanssa yhdistää.

Lapsena opitut laulut voivat toimia ylistyksen, ilon, hiljentymisen, kiitoksen ja rukouksen välineinä kun sanat loppuvat.

Kaste kutsuu ehtoolliselle

Kaste perustuu Jeesuksen antamaan kaste- ja lähetyskäskyyn, jossa Jeesus kehottaa ihmisiä tekemään kaikki kansat Hänen opetuslapsikseen kastamalla ja opettamalla heitä. Kaste on siis pyhä toimitus, jonka Kristus on itse asettanut. Kaste on lähtökohta kristittynä elämiseen. Kasteessa saatu siunaus on lupaus Jumalan läsnäolosta, rakkaudesta ja huolenpidosta lapsen elämässä. Kasteessa lapsi otetaan seurakunnan jäseneksi.

Ehtoollinen on Jumalan lahja. Siitä riittää kaikille – ihan pienimmillekin. Lapset ovat tasavertaisia seurakunnan jäseniä. Jeesus kutsui lapsia lähelleen ja siunasi heitä.

Munkkiniemen seurakunnassa perheitä kutsutaan erityisesti kaikenikäisille tarkoitettuihin ”Jumalan perheväen messuihin”, joiden rakenne on vakiintunut toiminnalliseksi ja pieniä seurakuntalaisia huomioivaksi. Yhteyden vahvistamiseksi messujen yhteydessä pyritään aina järjestämään ruokailu.

Perheille suunnattua toimintaa

Varhaiskasvatus alkaa sylistä

Seurakunnassamme kokoontuu Ensilapsikerho, johon kaikki ensi kertaa vanhemmaksi tulleet perheet ovat lämpimästi tervetulleita tutustumaan toisiin samassa elämäntilanteessa oleviin perheisiin. Kerhossa pohditaan, puhutaan, itketään ja nauretaan, rukoillaan ja lauletaan.

LuontoPerhekerho

Luonto ja sen ihmeet, toisten perheiden seura ja iloiset leikit ja laulut siivittävät LuontoPerhekerhon toimintaa. Luontoperhekerho kokoontuu Munkkivuorella ja Munkkiniemessä keväisin ja syksyisin.

Avoimet päiväkerhot

Munkkiniemen toimipisteessä toimii avoin päiväkerho eli perhekerho kaksi kertaa viikossa. Vanhemmat, isovanhemmat, hoitajat eri-ikäisine lapsineen kokoontuvat leikkimään, askartelemaan ja seurustelemaan toistensa kanssa. Kerhossa on mukana seurakunnan lastenohjaaja.

Perinteikäs päiväkerho

Vuonna 2016 päiväkerhotoiminta Suomessa täytti 70-vuotta. Kerhossa opitaan toimimaan ryhmässä, askarrellaan, pelataan, musisoidaan, tutustutaan Raamatun kertomuksiin ja syödään eväitä.

Musiikki on valtava voima

Seurakunnan lapsikuorossa jokainen kuorolainen saa olla ilolla mukana laulamassa.

Puuhakkaat iltapäivät

Opetusviraston kanssa yhteistyössä tarjoamme koululaisten iltapäivätoimintaa, jossa puuhakas meno, hiljentyminen, suvaitsevaisuuden opetteleminen ja ulkoilu värittävät iltapäivää.

Kotona ja maailmassa

Lapsissa Jumala on antanut vanhemmille luottamustehtävän, ison kasvatusvastuun.

Vanhemmat, isovanhemmat ja me varhaiskasvatuksen työntekijät haluamme kaikki antaa lapsille parhaat eväät hyvään elämään. Vanhemmat luonnollisesti kaikkein eniten voivat vaikuttaa siihen millaisen perusturvallisuuden lapsi elämäänsä saa, millaiset arvot hänelle muodostuu, mistä etsii turvaa ja suojaa.

On tärkeää, että ihmettelemme yhdessä elämän syvyyttä ja moninaisuutta. Rohkeutta ja elämäniloa kannattelevia hyviä asioita on arjessa paljon. Niiden huomaaminen ja jakaminen lapsen kanssa vahvistaa lasta ja auttaa häntä huomaamaan hyvän.

Lasta tulee suojata, mutta häntä ei saa sulkea ulkopuolelle. Surusta ja elämän epäoikeudenmukaisuudesta, vaikeista asioista tulisi puhua hänen kanssaan kuunnellen hänen kysymyksiään ja vastata hänelle ikätasoisesti, rehellisesti ja lapsen kokemusta kunnioittaen.

Vanha hyvä tapa on opettaa lapselle iltarukous. Se voi olla pieni hyvä hetki ennen nukkumaanmenoa, jossa voi vaikka siunata kaikkia läheisiä ja tärkeitä asioita.

Kirkko Helsingissä – ihmistä varten